NAPREDEK

PROGRESS

Official Organ of The Slovene Progressive Benefit Society

Glasilo Slovenske Svobodomiselne Podporne Zveze

VOLUME III. Cleveland, Ohio, April 13th, 1938 NUMBER 88

Od tedna do tedna

VSAKEGA NEKAJ

Usoda je včasih milostna. Masaryk je umrl, predno je mogel videti izdajstvo demokracije od strani svojih velikih "prijateljev" na zapadu.

* * *

Že precej časa nismo bili tako ganjeni kot smo bili pred nekaj dnevi, ko smo čitali, kako strašansko je bil "ganjen' general Franco, ko ga je papež opozoril, da masno pobijanje civilistov, žensk in otrok utegne škodovati cerkvenemu kšeftu.

* * *

Hura! Civilizacija in krščanstvo v Španiji bosta skoro odrešena. Hitler in Mussolini bosta odrešila civilizacijo, afriški Mavri pa krščanstvo.

* * *

V New Yorku so za pet let zašili bivšega predsednika delniške borze in Morganovega brokerja na Wall Streetu. Možak je naredil to usodno napako, da je začel krasti denar svojih bogatih sorodnikov in prijateljev in je s tem takorekoč postal "razredni sovražnik". Je res velik križ dandanes, ko so navadni cepci suhi ko popor, pa mora tak gospod prakticirati na svojih lastnih visokorodnih prijateljih.

* * *

Mister Davey, governer države Ohio, je naznanil, da mu kvartir v Columbusu ugaja in da je torej zopet kandidat. Izbral si je Youngstown, kjer je lani z miličarji zdrobil štrajk jeklarskih delavcev, da je podal tozadevno naznanilo. Če bodo ohijski delavci pogoltnili takšno roganje, potem res ne zaslužijo druzega kot batine.

* * *

Hitler se je v svojem zadnjem govoru na Dunaju sklicival na Boga. Izgleda, da ga je njegov dobri prijatelj, kardinal Innitzer poučil, kako in kaj je treba. Če se bo Adolf še naprej tako pridno učil, ne bo dolgo, ko prejme očetovski žegen iz Rima.

* * *

Poljaki, naši vrli severni bratje, tudi zahtevajo kolonije. Njihove ženske so preveč rodovitne, zemlje pa imajo premalo. No, če ves svet nori, zakaj bi Poljaki ne smeli?

* * *

V Ljubljani je nedavno izšel pamflet, v katerem je opisano delovanje hitlerjevske propagande v Sloveniji. Vlada je pamflet takoj zaplenila. Ali je potreben še komentar?

* * *

Ko je Roosevelt prišel v Belo hišo, sta bila na tleh delo in kapital. Roosevelt je obljubil, da reši oba. Od takrat je preteklo pet let. In kako je sedaj? Delavci so zopet na tleh, kapital pa je na konju in njegova nesramnost je z vsakim dnevom večja. Kapitalisti so Rooseveltu kradli celo njegovo stranko v kongresu, ki sedaj tepe svojega četa . . . Ubogi Roosevelt!

Pariz. — Princ Bernard zu Lippe-Bisterfeld, mož holandske prestolonaslednice Julijane, je pred nekaj dnevi "brez sledu izginil', potem ko se je sprl z ženo in njeno materjo, kraljico Wilhelmino, ker sta nasprotni poroki njegovega brata z neko grofovo, ki je sedem let starejši od njega.

Dunaj. — Nacijske oblasti so princa Otona Habsburškega, sina zadnjega avstrijskega cesarja, obtožile veleizdaje, ker je baje iskal pomoč tujih vlad, da bi preprečile Anschluss. Ako bi bil on, ki živi s svojo materjo Zito v Belgiji stopil na nemška tla, bi bil takoj aretiran. Veleizdaja je pod nacijsko vlado enaka s smrtjo potom obglavljenja.

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

VSAKEGA MALO

Chicago, Ill. — Dolgo se že pripravljam, da bi nekoliko poročala, kako se imamo tukaj, ker se tako redkokdaj kdo oglasi. Izgleda, da si vsak misli: dobrega ne morem, slabo pa vredno ni. No, pa če se malo opiše razmere, bo vsaj kaj brati, časa imamo itak zadosti in kakor se sliši ni po drugih krajih nič drugače. Vendar navzlic vsemu si še vedno poiščemo kako uro za razvedrilo. Tukaj v South Chicagu smo se ne še tako dolgo tega prav lepo zabavali na priredbi društva št. 19 v počast glavnim odbornikom. Imeli smo se prav imenitno in se zabavali pozno v noč oziroma skoro do ranega jutra. Razume se, da nam raznih dobrot, potvic, krofov in drugih jedi, kakor tudi pijače ni manjkalo, za kar gre ves kredit kuharicam in točajem. Godec ni bil bil nič zaspan ter je kar naprej godel ter ustregel vsem, starim in mladim. Od našega društva št. 227 nas je bilo navzočih lepo število, med njimi tudi jaz.

Sedaj pa naj nekoliko opišem, kako smo se pri društvu Rožnik zbrali in dogovorili, da pojdemo v Milwaukee obhajat 30-letnico društva št. 24, ki se je vršila povodom prvega kegljavskega turnirja SSPZ dne 19. in 20. marca. Nekateri izmed nas smo šli z vlakom, drugi pa z avtomobili, kakor je kdo hotel, samo peš ni šel nihče; je bilo malo predaleč za stopit, kakor smo včasih v starem kraju šli na božjo pot. V soboto ni bilo take reči. Popoldne se je vršilo kegljanje, kar je bilo lepo za one, ki se zanimajo za take reči, zvečer pa ples v S. S. Turn dvorani, katerega se je vdeležila po večini mladina, zlasti kegljavci. Ugajala mi je najbolj godba, v kateri so izvrstno igrala sama dekleta. Lahko jim čestitamo na njihovem igranju; pa tudi kako "kranjsko" so urezale, če je kdo želel. To je bila prilika, da se človek zopet sestane in pogovori s starimi prijatelji in znanci. To je bila tudi naša želja in zato smo mi od društva št. 227 šli na proslavo v Milwaukee. Le žal, da se je v soboto zvečer med zabavo, ko smo v družbi sedeli okrog mize, primeril neki incident, ki je nekaterim pokvaril dobro voljo, pa so šli domov, ne da bi čakali nedeljske slavnosti.

Nedeljski program društva Balkan je bil lep in zanimiv. Društvu čestitam ter mu želim mnogo uspeha v bodočnosti.

Dolžnost me veže, da se ob tej priliki zahvalim družini Mr. in Mrs. Vidergar za prijazen sprejem in lepo postrežbo, katere smo bili deležni, in hvala vsem prijateljem in znancem za veselo družbo. Ne pozabite obiskati na 29. maja prvi dramski sestanek naših Vrtcev v Chicagu, ki se bo vršil pod okriljem Chicaške federacije S. S. P. Z. Bratje in sestre, pojdimo stvari na roke in skušajmo prodati čim več vstopnic za to priredbo. Več o tem bo še objavljeno v glasilu. Torej na svidenje v Chicagu in pozdrav vsem naprednim čitateljem Napredka!

Theresa Gratchner.

DRUŠTVO "ROŽNIK"

Chicago, Il. — Članstvo društva "Rožnik" št. 277 se obvešča, da se polnem številu vdeleži prihodnje seje, katera se vrši dne 21. aprila v dvorani br. Paula Bergerja, 2653 S. Lawndale Ave. točno ob 8. uri zvečer. Seja bo zelo važna. Nadzorni odbor vam bo podal poročilo o delovanju društva za zadnje tri mesece, podano bo poročilo o delu pri Federaciji in o pripravah za veselico, katero priredi Federacija dne 29. maja v dvorani SNPJ. Da pa bo tudi med onimi člani društva, ki se ne vdeležujejo sej, več zanimanja, se bo s prihodnjo sejo začelo dviganje članskih imen in ako bo dotični član navzoč, kadar se njegovo ime kliče, bo za tisti mesec za en dolar na dobičku pri svojem asesmentu, oziroma dobi en srebrn capak na roko. Torej vsi na sejo, da bo več zanimanja za našo dobro Zvezo!

S pozdravom,

Andrej Cizej, tajnik.

DRUŠTVO ŠT. 2

Claridge, Pa. — Kot sem že zadnjič poročal, društvo št. 2 priredi svojo 30-letnico na Labor day dne 5. septembra ter se vsa društva vabijo, da se že sedaj pripravijo, da nas takrat v čim večjem številu obiščejo. Prosil bi tudi okoliška društva, da bi na omenjeni dan ne prirejala kakih zabav, ker ako društva ne sodelujejo ob takih prilikah, eno drugemu škodujejo. Društva v okolici bodo v kratkem dobila posebna pavabila ter želim, da jih upoštevajo. Ob priliki jim vrnemo.

Člane društva št. 2 pa pozivljam, da se v polnem številu vdeležijo seje, ki se bo vršila na Velik petek 15. septembra ob 6. uri zvečer. Pomnite tudi, da sklep društva je, da mora vsak član vzeti eno knjigo listkov ter jih rapečati med svojimi prijatelji. Oddane bodo tri nagrade. Strnimo naše vrste zdaj ob naši 30-letnici in pokažimo, da smo pri volji delati za napredek društva in Zveze!

Anton Menart, tajnik.

DRUŠTVO ŠT. 104

Chicago, Ill. — Društvo Gorenjec je zaključilo na svoji zadnji seji, da se mora vsak član vdeležiti seje dne 15. prila, da zamoremo sklepati v korist društva in Zveze. Torej vdeležite se seje vsi člani in članice brez izjeme!

Z bratskim pozdravom,

F. Sustarsic, tajnik.

DRUŠTVO ŠT. 1

Chicago, Il. — Tem potom pozivljam članstvo št. 1, da se vdeleži seje, ki se bo vršila dne 6. maja točno ob 8. uri zvečer v navadnih prostorih. To je prvi petek v mesecu. Na dnevnem redu je več važnih točk.

Na zadnji seji, ki se je vršila 1. aprila, se je razpravljalo o banketu in je bilo sprejeto, da društvo priredi banket, ki se ima vršiti enkrat v jeseni, ko bo naše društvo praznovalo 30-letnico svojega obstanka. Obenem bomo s tem podprli društveno blagajno, ki rabi pomoči, kajti to lahko vsakdo ve, da

(Dalje na 2. str.)

INOZEMSKA KRONIKA

Druga vlada ljudske fronte, kteri je načeloval socijalist Leon Blum, ni trajala ni mesec dni. Pod pritiskom reakcijonarnega senata, ki ji ni hotel dati izrednih finančnih oblasti, ki jih zahteva resna gospodarska situacija dežele, je bil Blumov kabinet pretekli petek prisiljen k resignaciji.. Novi vladi, v katero niso hoteli stopiti niti socijalisti niti komunisti, načeljuje liberalec (takozvani radikalni socijalist) Daladier, kateremu so desničarske grupe v parlamentu obljubile podporo. Če bodo ti obljubo držali, socijalisti ne bodo mogli strmoglaviti novega kabineta, dasiravno imajo največ sedežev v parlamentu, namreč 146. Delastvo je nad izsiljenjem Blumovega odstopa silno ogorčeno. Delavci v mnogih važnih industrijah so v znak protesta šli na stavko. Daladier bo od parlamenta zateval in očividno tudi dobil izredne oblasti, katerih reakcijonarji Blumu niso hoteli dati. Socijalisti so odklonili sodelovanje z novo vlado, potem ko je Daladier definitvno zavrgel zahtevo, da bi Francija z orožjem in municijo podprla španske lojaliste.

Iz Daljnega vzhoda, odkoder zadnje mesece ni bilo slišati drugega kot da Japonci čedalje globlje prodirajo v kitajsko zemljo,, so zadnje dni pričele prihajati drugačna poročila. Kitajci so povsem nepričakovano udarili proti Japoncem v provinci Šantung ter jih na več točkah pognali v v beg. Nekaj časa so celo ogrožali glavno mesto province, Tsinan. Japonci so vsled tega zadnje dni vprizorili vrsto zračnih napadov na razna mesta ter pobili mnogo civilistov.

Odporna sila španskih lojalistov še ni zdrobljena, dasiravno je njihov položaj glasom poročil že več tednov skrajno obupen. Dočim fašisti še vedno prodirajo na severnem koncu vzhodne fronte v Kataloniji ter so prišli v posest več elektrarn, od katerih odvisi Barcelona za razsvetljavo in električno silo, pa na južnem koncu fronte nikakor ne morejo prodreti skozi lojalistične vrste. Tam se lojalisti borijo ko levi ter so s tem Francu preprečili dostop do morja in prerezanje lojalističnega ozemlja na dvoje. Vlada v Barceloni je prošli teden pod smrtno kaznijo odredila vse moške, ki se jih lahko pogreša v industriji, v službo na fronti. Mednarodna brigada, v kateri se bori med drugim mnogo Jugoslovanov in Amerikancev, je v zadnjih bojih utrpela velike izgube. Apelu, ki ga je lojalistična vlada naslovila na demokratične države, da prenehajo s svojo bedasto nevmeševalno politiki, se je odzvala edinole Sovjetska Rusija, ki je obljubila poslati 150 letal in zaloge drugih vojnih potrebščin.

Zdaj je delno jasno, zakaj se je kancelar Schuschnigg v zadnjem trenotku skušal zoperstaviti Hitlerju ter proti njegovemu ukazu odredil plebiscit, ki se ni nikoli vršil. New-yorški "Nation" je objavil tozadevno zanimiv dokument, ki so ga avstrijski industrijalci poslali na Schuschnigga ter ga rotili, da

(Dalje na 2. str.)

PREGLED EKONOMSKIH IN POLITIČNIH DOGODKOV V AMERIKI

Rooseveltova administracija je izgubila upanje, da je privatna industrija v stanu obsorbirati rastočo armado brezposelnih, zato je naznanila, da bo zopet začela na debelo trošiti javni denar. Roosevelt je ta teden predložil kongresu načrt, glasom katerega naj bi se dovolilo štiri milijarde in pol dodatnih kreditov za relifna in javna dela in pa za podporo poljedelstvu in businessu, v upanju, da bo novi vbrizg vladnega kredita v žile trgovine in industrije zopet pognal kolesje industrij naprej. Med drugim naj bi tudi mestne občine dobile brezobrestna posojila za gradnjo raznih naprav. Dočim je kongres pred kratkim brez vsake debate odobril predlogo, da RFC nudi privatni industriji posojila pod lahkejšimi pogoji kot kdaj prej, pa izgleda, da bo stara garda v kongresu nasprotovala novim kreditom za relifna in javna dela. To bo najbrže vzrok, da se je Roosevelt odločil, da po dolgem premoru zopet enkrat apelira direktno na narod ter v radijskem "govoru ob zapečku" pojasni ljudstvu resnost obstoječega položaja.

Zapor od pet do deset let je nastopil v Sing Singu Richard Whitney, ki je ukradel za več milijonov dolarjev vrednostnih papirjev svojih klijentov in sorodnikov, ki so bile zaupane njegovi brokerski firmi, ki je veljala za eno najodličnejših na Wall Streetu. Whitney je spadal v krog najvišje dolarske aristokracije ter je bil zastopnik Morganove banke na delniški borzi. Njegov brat je Morganov partner. Ko so njegove sleparije prišle na dan, je brat apeliral na Morgana, da pokrije primanjkljaj in ga reši, ampak stari bankir tega ni hotel storiti, temveč je Whitneyja prepustil njegovi usodi. Whitney je bil predsednik newyorške borze ob času, ko je Rooseveltova administcija vodila boj za strožjo kontrolo nad trgovino z vrednostnimi papirji ter je takrat tozadevni zakonski predlogi močno nasprotoval, češ, da borza je poštena ustanova in ne potrebuje nobenega nadzorstva od strani vlade.

Pomoč za unije. Narodni delavski odbor je te dni zopet podal dvoje odločitev, s katerima si je zaslužil hvaležnost delavskih organizacij. V zadevi pritožbe od strani CIO jeklarske unije proti Inland Steel Co. je vladni odbor odločil, da delodajalec, ki se protivi sklenitvi podpisanega kontrakta z unijo glede delovnih pogojev, mezd in delovnih ur, s tem krši Wagnerjevo postavo. V drugi odločitvi, ki je bila podana na pritožbo unije proti Republic Steel Co., pa je odbor s pekočimi besedami ožigosal kompanijski terorizem tekom lanske stavke v industriij "malega jekla" ter ukazal, da družba zopet uposli vse delavce, ki so vsled poraza v stavki izgubili delo. Razen tega je vladni delavski odbor te dni tudi ukazal Heinz Co. v Pittsburghu, da začne pogajanja z unijo mesarskih delavcev in da z njo sklene podpisan kontrakt, ako pride do sporazuma. Tom Girdler, predsednik Republic Steel Co., je izjavil, da bo družba delavce, ki so izza stavke doma, "po možnosti" zopet uposlila, da p abo apelirala na vrhovno sodnijo proti odborovi odločitvi, da se korporacija ne sme pogajati z "neodvisnimi" (kompanijskimi) unijami v svojih obratih.

Železnice v zagati. Ena najbolj bolnih industrij v Ameriki je industrija transporta, oziroma železnice. Ena tretjina železnic je bankrotna, druga tretjina pa je na pragu bankrota. Kako je do tega prišlo, bi bila dolga storija, če bi se hotelo iti v podrobnosti, ampak poglavitni vzroki so trije: slabo gospodarstvo in vodeni kapital, konkurenca od strani drugih transportnih sredstev, zlasti avtobusov, in pa nepotrebna duplikacija prog. Privatni interesi, ki so drugače neizprosni kritiki "vladnega vmešavanja" v privaten business, seveda hočejo, da vlada potegne železnice iz finančnega prepada. Železniški magnati so imeli zadnji čas obširna posvetovanja s predsednikom Rooseveltom, zato se je pričakovalo, da bo predsednik tozadevno poslal kongresu kaka definitivna priporočila. Mesto tega pa je le opozoril na dejstva ter prepustil kongresu, da sam sestavi recept za rešitev železnic. Kongres, v katerem so zadnji čas odmevali napadi na Roosevelta, češ, da hoče postati diktator,, je v zadregi in sam ne ve, od katere strani bi se težavnega problema lotil. Splošen vtis je, da sedanji kongres ne bo o tem ničesar napravil.

V Illinoisu se vršijo ta teden primarne volitve, za katere vlada zanimanje širom dežele, ker bodo to prve tozadevne volitve v deželi. Svojo moč preizkusita v Illinoisu mašina governerja Hornerja in čikaškega župana Kelleyja, ki oba trdita, da stojita za New Dealom. Volilna vihra je bila zelo srdita in bati se je, da bodo volitve krvave. Glavni boj se vrši radi nominacije za zveznega senatorja. Michael L. Igoe je kandidat Kellyjeva frakcija, Scott Lucas pa Hornerjeve. Republikanci so to pot združeni. Njihov aspirant za zveznega senatorja je državni poslanec Richard Lyons.

Biti odvetnik za delavske organizacije je v Ameriki često riskanten posel. Pokazalo se je že ponovno, da se reakcija ne obotavlja takega odvetnika uničiti na ta način, da ga skuša oroapti prilike, da si s s svojim poklicem služi svoj kruh. Delavskega zagovornika se navadno obtoži "neprofesijinalnega obnašanja" ter zahteva, da se mu odvzame odvetniške pravice. V takem položaju se nahaja odvetnik Edward Lamb, ki je preteklega avgusta zastopal CIO unijo čevljarskih delavcev v Portsmouthu, Ohio, ko je bila v teku stavka proti Williams Manufacturing Co. Lamb je podpredsednik napredne odvetniške organizacije

(Dalje na 2. str.)

Ogledalo:

Tragedije, komedije in zanimivosti iz življenja

Pariz — Smrtno bolan leži v Parizu znameniti ruski basist Feodor Šaljapin.. Boluje na anemije, oziroma slabokrvnosti. Dalo se mu je nove krvi potom transfuzije, ali njegovo stanje se še vedno slabša. Šaljapin je 66 let star.

Washington. — Svoj 76. rojstni dan je obhajal te dni predsednik zvezne najvišje sodnije Charles Evans Hughes.

London. — Na delavskem zborovanju v podporo španskim lojalistom se je pojavila 23-letna Miss Unity Freeman-Mitford, hči nekega lorda, z znakom nacijskega kljukastega križa na rokavu. Spremljal jo je neki moški. Med zborovalci, katerih je bilo 50 tisoč, je nastalo silno razburjenje. Da ni policija planila med množico ter vzela ženske pod svoje varstvo, bi bila morda ubiti, kajti množica je kričala: "Ubijmo fašiste!!'

New Orleans. — Tukajšnje zvezno prizivno sodišče je v zadevi George Streckerja iz Hot Springs, Ark., odločilo, da samo dejstvo, da nekdo pripada komunistični stranki, ni zadosten vzrok za njegovo deportacijo. Streckerjeva deportacija je bila odrejena leta 1934. na podlagi odločitve zveznega okrožnega sodišča. Strecker je priznal, da je nekoč daroval 60 centov za komunistično stranko. Izjavil pa je, da je za demokracijo in svobodo, le da je nasproten "velikemu businessu in milijarderjem".

Syracuse, N. Y. — Mrs. Julia Dobin je vložila proti svojemu možu tožbo za razporoko, v kateri ga dolži okrutnosti. Pravi, da se je često zabaval na ta način, da ji je na glas čital iz časopisov novice o možeh, ki so ubili svoje žene.

Plymouth, Anglija. — "Queen Mary", največji parnik na svetu, je imel na svoji zadnji vožnji iz Amerike štiri ure zamude, katero je povzročil strahovit vihar, tekom katerega je 40 potnikov dobilo lahke poškodbe. Poškodovanega je bilo tudi mnogo pohištva in razbilo se je več sto kosov posode.

Detroit. — Henry Ford in njegova žena sta te dni praznovala 50-letnico njune poroke. Ko sta se vzela, je bil on 23 let star, ona pa 19 let. V zakonu se je rodil le eden sin, Edsel.

Cleveland. — Pretekli teden je tukaj gostovala Metropolitan operna družba iz New Yorka. Njenim predstavam je prisostvovalo 68,000 oseb.

Chicago. — Računa se, da bo letošnji pridelek pšenične ozimine znašal 711 milijonov bušljev, oziroma da bo tretji največji v zgodovini dežele. Lani je bil pridelek ozimine za 31 milijonov bušljev manjši. Najvišji je bil leta 1931., ko je znašal 829 milijonov bušljev in pol.

London—Angleška kraljevska zračna sila beleži v tekočem letu že 32 nesreč, v katerih je bilo ubitih 52 armadnih letalcev. Včina nesreč se je pripetila v Veliki Britainji. Lani je armadna zračna sila na enak način izgubila 153 mož.

NAPREDEK

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMISELNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva

Naročnina za člane 78c letno; za nečlane $1.50; za inozemstvo $2.00

PROGRESS
OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members $.78 per year — nonmembers $1.50
foreign countries $2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

NAPREDEK — Naslov uredništva in upravništva: 6231 ST. CLAIR AVENUE, Telephone: HEnderson 5311 — CLEVELAND, O.

VOLUME III. — 104 — NUMBER 88

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

IZOBRAZBA NI KRIVA

NAJVEČJE zlo na svetu je ignoranca — nevednost. Iz tega sledi, da najvišje dobro je znanje. Za znanje pa je potrebna izobrazba? — Kaj je izobrazba? Kdo je izobražen?

Težko je podati definicijo, ki bi popolnoma odgovarjala, vendar bi mogli reči, da izobražen človek je tisti, ki znanje, ki ga poseda, zna praktično uprabljati na tak način, da pospešuje napredek in stremi za dobrobitom celote. Iz tega sledi, da človek, ki poseda veliko znanja, to je, da zna dosti faktov, še ni izobražen, ako svoje znanje uporablja za proti-socialne svrhe, ali ako dejstev, ki so mu znana, ne ume prilagoditi razmeram, v katerih se nahaja, namreč prilagoditi tako, da bodo v soglasju z interesi in težnjami celote. Nasprotno pa je izobražen človek, ki morda poseda le malo znanja kot takega, ampak to malo, kar ga ima, razumno in dalekovidno uporablja, nikoli pozabljajoč, da je on sam le eden izmed mnogih in da če bi koristi njega samega morale biti odkupljene na račun celote, je to cena, ki je ni pri volji plačati.

Najvišja izobrazba torej pomeni pogreznitev lastne individualnosti v individualnosti mase, podreditev lastnega jaza v kolektivnem hotenju okolice in družbe. Najvišje izobražen človek je oni, ki v najvišji meri čuti odgovornost napram celoti; oni, v katerem je socialni čut razvit do najvišje stopnje.

Podreditev samega sebe interesom in stremljenjem celote pa se ne sme zamenjati z zanikanjem lastne osebnosti, svoje lastne individualnosti. Človek mora biti krepak kot individij, ker le potem bo mogel vplivati na dogodke, dvigati slabotnejše okrog sebe, jim vlivati poguma ter jih vzpodbujati, da ne bodo omagali, kadar pride trenotek preizkušnje. In močna družba je nemogoča brez močnih posameznikov, brez kremenitih značajev.

Izobrazba kot vse drugo je seveda relativna. Večina ljudi v takozvanih civiliziranih deželah zna danes čitati, pisati, računati ter pozna tudi nekoliko naravoslovja in zgodovine. V starih časih je človek, ki je toliko vedel kot ve danes povprečen človek, veljal za učenjaka, danes pa, ko so se meje človeškega znanja tako razširile in razmaknile, da niti najbistrejši razum ne more vsega vedeti in znati, je posedanje take osnovne izobrazbe vsakdanja potreba. Karol Veliki je znal komaj podpisati svoje ime, danes pa se od najpreprostejšega emigranta v Ameriko zahteva, da je pismen.

Tako se v našem času pogosto v eni ali drugi obliki naleti na naslednji argument: Ko je bila splošna izobrazba še nepoznana in je bila privilegij majhne peščice ljudi in so se polagoma začeli dramiti širši sloji ljudstva, so bili mnogi mnenja, da kadar bo povprečen človek znal čitati in pisati, bo napočil zlati vek za človeštva, kajti knjiga v rokah ljudstva bo preobrazila svet, prišla bo doba velikega preporodà, ki bo pregnala krivico in postavila na prestol ideale, za katerimi so stremeli plemeniti ljudje od pamtiveka. Ideal ljudske izobrazbe je danes v znatni meri uresničen, saj povprečen človek ve toliko ali več kot so nekoč vedeli učenjaki, ampak zdi se, da je boj za golo eksistenco danes bolj grenak kot kdaj poprej in občutek strahu in negotovosti za bodočnosti bolj ubijajoč kot takrat, ko so ljudske mase živele v največji ignoranci. Zakaj to? Ali se je izobrazba izkazala za prevaro — ali je morda celo kriva našim težkim razmeram?

Odgovor bomo dobili, če vprašamo, ali bi kdo danes navzlic vsem križem in težavam, mukam in skrbem, ki so delež modernega človeka, hotel, da bi se vrnile razmere, kakršne so obstojale pred stoletji? Ali bi se hoteli odpovedati pridobitvam, ki jih je dala človeštvu moderna znanost — parna sila, elektriko, telefon, radio itd., in se vrniti v stanje primitivnosti? Ne in stokrat ne.

Vrniti se moramo k definiciji, ki smo jo podali v začetku. Potem nam bo takoj jasno, da izobrazba ni kriva naših težav. Naša doba kot vsaka druga, zahteva ne manj, temveč več izobrazbe. Zahteva predvsem tiste globoke izobrazbe, ki presega in stoji nad navadnim tehničnim znanjem— izobrazbe duha in srca.. Izobrazba v ožjem smislu besede je sposobna rešiti materialne probleme človeštva, sposobna je postaviti fundament za gmotno blagostanje človeške družbe, naloga izobrazbe v širokem pomenu besede pa je, da tako družbo dejansko uresniči.

"Blagor ubogim na duhu, ker njih je nebeško kraljestvo." Te besede sveto pismo polaga v usta Kristusa. Če jih je izrekel ali ne, ne vemo. Ampak če jih je, si lahko mislimo, da je to storil, da za njimi zavrne visoke duhovne in farizeje, ki so sinu preprostega tesarja iz Nazareta hoteli pokazati svojo velikansko učenost, se bahali z njo ter v znamenju dlakocepskega doktrinarstva mrcvarili najbolj enostavne resnice. Saj tako delajo dogmatiki tudi danes. S tega vidika so Kristusove besede razumljive, in tako razumljene postanejo tudi pomembne.

Tedenski pomenki

A. ZAITZ

PRAZNE OBLJUBE

Nobene reči ne sovražim bolj kakor blufanje, pa se mi zdi, da na blufanju sedaj stoji cel svet. Samo čitajte liste, to je predvsem ameriške, pa boste videli, kako spretno nas varajo vsevprek z raznimi obljubami. Depresija je šla, nadomestili so jo z recesijo, dasi je to isto kot je bilo poprej, in čez čas, ko se bomo naveličali tega imena, bodo iznašli drugo.

Iz Evrope čitamo isto tako samo prazne obljube in prevare. Vzemimo za primer poročila iz španske vojne. Madrid je padel že pred letom, fašisti so preklali Španijo v dvoje, vsak čas napovedujejo konec lojalistom, pa se še vedno drže in zavedno delavstvo še vedno lahko upa, dokler se drže, da se bo zaokrenilo in da bodo zmagali. Tudi o Rusiji najbrž niso vsa poročila resnična, tako tudi o Kitajcih in Japoncih itd., kajti če bi bila, bi vzpričo tisočev, katere navajajo vsaki dan, da padejo, menda že zmanjkalo ljudi.

Dobro in jasno sliko je navadnemu človeku težko ustvariti. Eno pa je gotovo in to je, da tisti, kateri imajo sedaj besedo v svetovni politiki, so večinoma naklonjeni fašistom, zato ta drhal lahko tako nemoteno grize male in šibke države v Evropi. Jaz tudi Ameriko ne izvzamem. Dokaz tisti smešni zakon nevtralnosti, kateri prepoveduje malim napadenim državam zalagati z materijalom, katerega rabijo za obrambo. Najnovejši bluf pa sem videl nedavno v nekem listu, v katerem je zapisano, da jugoslovanska vlada pričakuje, da bo Hitler vrgel otačbini nazaj v naročje Koroško. To me v resnici pogreje; nekako na ta način so nas leta 1919. natvezili, da smo na Koroškem pustili precej naših fantov.

Komaj smo se dobro ogreli doma, pa nas je nova domovina poklicala: Le pojte fantje na Koroško osvobodit te naše brate! Nam ni bilo za vojno več ter se nismo zmenili. Polegali smo v travi in zapravljali čas po kmetijah. Propaganda za osvoboditev pa je bila glasnejša in glasnejša. — Poglejte fantje, je rekel komandir polka in pokazal zemljevid. Celovec, Beljak in visoko gori v Zilsko dolino je zarisal naše meje. Vse to je naše, fantje, vse tod prebiva naš narod, ki čaka na vas. Kaj rečete?

—No, če je tako, smo mu pritrdili, pa udarimo. Ker nam je Italija na tako lep način odtrgala pljuča naše dežele, bomo pa Nemce izrinili tja, kamor spadajo.

Pričeli smo ofenzivo. Ni bila to ofenziva, kakršnih smo bili vajeni prej, a nekaj je le bilo. Ravno tako si se zvrnil, če te je zadelo, kakor si se prej, ko je grmelo tisoče topov, sedaj pa le par. Ona meja, katero nam je zarisal poveljnik na mapi, je bila kmalu, kakor bi morala biti. Ne samo v Celovec, daleč do Št. Vida smo jo potegnili. Naši bratje so bili osvobojeni, naš del Koroške je bil naš, več nismo hoteli ter bili zadovoljni.

Pa ga ni hudič! — ne morem drugače reči — čez par mesecev smo morali nazaj, kjer smo pred ofenzivo pričeli. Komisija, med njimi tudi ameriška, bo prišla, so nam lagali. Vršil se bo plebiscit in odločil. Koga in kaj odločil? smo zakleli. Mi smo odločili, mi smo legalno z bojem zavzeli našo zemljo ter izgubili pri tem mnogo naših fantov. Kakšna pravica je to? Zakaj boste glasovali sedaj, ko smo z žrtvami zasedli, kar je našega? Zakaj niste glasovali preje, dokler so bili še vsi naši živi in nas pustili na mejah, kjer smo bili prej in smo sedaj? Požrli so to našo kletev, požrli ter sramežljivo pristavili: Mednarodna komisija je tako odločila; ne moremo pomagati, fantje. Našo nezadovoljnost so slutili v Belgradu, poslali so regiment naših južnih bratov, kateri so bili zaposleni bolj z vsem drugim, kakor z lepo besedo napram našim ljudem Korotana. Glasovali bi za vas, so nam tarnali prebivalci, ako bi ne bili skupaj s temi! In so kazali na rujave uniforme srbske armade. Ne, rajše gremo k Nemcem nego z vami, so odločili v plebiscitu. Mi pa smo se razočarani vrnili domov. Prokleti bluf proklete komisije!

Ravno tako bo Hitler izročil Koroško Jugoslaviji. Izročili je niso, ko je bila naša z bojem, pa jo bodo sedaj brez boja in Hitler!

Če bi bile beseed kaj vredne, če bi ne bile besede prevlečene z blufom, zakaj ni vsak narod skupaj? Zakaj so jih raztrgali ter metali na vse strani tujcem. Wilsonova sladka beseda o samoodločevanju narodov je bila prvi in največji bluf. Njemu so sledili drugi in slede še danes. Povejte nam naravnost v obraz, da vam je figo za vse male narode, da je vaš bog močni razbojnik, kateri vlada z železno pestjo in tlači naša usta z lepo donečimi fraazmi, da nas obdrži sužnje.

DOPISI ČLANSTVA

(Dalje s 1. str.)

s tistimi 10 centi, ki jih plačujemo v društveno blagajno, ni mogoče plačati društvenih uradnikov in pokriti drugih stroškov. Zatorej vas še enkrat opozarjam, da se v obilnem številu vdeležite prihodnje seje.

Z bratskim pozdravom,
Joseph Pouhe, predsednik.

OD USPEHOV DO USPEHOV

Chicago, Ill. — Dne 3. aprila letos je moški pevski zbor "Prešeren" priredil svoj redni pomladni koncert pod vodstvom svojega veščega pevskega vodje g. F. J. Kubine pa ob prijaznem sodelovanju tudi tukajšnjega društva "Slovan" pod skrbnim vodstvom lastnega pevskega učitelja g. M. G. Kuhla v dvorani SNPJ.

Vzpored je bil dobro zamišljen in razdeljen v dva dela. V prvem so bile pevske točke, v drugem pa drama, kateri sta imela slediti ples in pa prosta zabava v spodnjih prostorih.

Po kratkem nagovoru, ki ga je imel zborov predsednik Frank Japič, zapoje moški zbor "Prešeren' 'Nedvedovo "Domovino", ki je jako umetna in izvrstna skladba, potem Ferjančičevo "Sijaj, sijaj, solnčece" in pa Maškove "Mlatiče". In kakor je bilo soditi po razpoloženju v dvorani, ki je bila zasedena do zadnjega stola, smo morali dobro zapeti vse tri pesmi.

"Slovanu" sledi "Prešernov" kvartet — in sicer prvi tenor Valentin Prelesnik, drugi tenor Frank Gradišek, ml., prvi bas Anton Potočnik in drugi bas R. Vilomek — ter nam zapoje najprej "Z veselim srcem voščim", za to angleško "I anly want a buddy not a sweetheart", in pa "Moj očka ima konjca dva", na kar so želi ti mladi, turojeni fantje tako burno pohvalo, da so morali iznova na oder. To pot so nam zapeli hrvaško "Poletele bjele vile", ki jo je za kvartet priredil g. F. J. Kubina. Kvartet se je mnogo izboljšal od zadnjič sem. Izgovarjava besedila v skladbah je bila domala čista, razločna in pravilna. Še samo malo več prizadevanja v tem oziru, pa bo dosežena popolnost. Glasovi so bili lepo ubrani, dostikrat naravnost sijajni. Tu pa tam je bil prvi tenor malce prešibak, vsled česar se je melodija ponekod kar potopila v basovske akorde. Ljudje na splošno tega prejkone niso opazili, ali uho, ki je dokaj razvajeno glasbi, ni moglo preslišati tega. Kvartet pa je kljub temu lahko ponosen na ta svoj novi uspeh, kakor smo mi ostali ponosni nanj.

Za kvartetom nastopi zopet moški zbor "Prešeren" ter zapoje Straussov "Donavski valček" z angleškim besedilom in pa dr. Schwabovo "Vinsko".

Med navzočim občinstvom je prevladovalo mnenje, da se je tudi celotni "Prešernov" zbor izdatno izboljšal in izvedel vse svoje točke tudi na tem koncertu prav dobro. Število njegovih članov je v treh mesecih narastlo na štirideset pevcev in tudi nekaj novih podpornih članov je stopilo v naše vrste.

Ko "Prešernov' kvartet še enkrat nastopi, ko nam pokaže sedemletna Jerijeva Eleonora, kako dobro zna igrati na mandolino, in ko nam še tudi sedemletni John Rokavec nekaj komadov zatrobi na skoro večjo trompeto, kakor je on sam, se prične šaloigra "Kmet-Herod" v dveh dejanjih, ki nam jo poda "Prešernov" dramski odsek pod vodstvom člana Karla Renaja. Domišljavega kmeta in gostilničarja Gašparja je predstavljal Karl Renar ter se poglobil v vlogo tako, da ni bilo skoro želeti boljšega kmeta. Tudi trije študentje — Vinko, Zdravko in Janko — so imenitno potegnili domišljavega Gašparja. Te tri vloge so bile v rokah J. Marinicha, Stanka Možine in Tomaža Cukaleta. Vsi trije so dobri igralci, pa bi moral odsek gledati na to, da bi dobili daljše in težje vloge, v katerih bi lahko razvili svoje dramske talente.

Starega očeta Matijčeta je izvrstno pogodil naš podporni član Anton Udovich. Njegova maska je bila prav primerna za takega starca.

Vloga krošnjarja z jajci in maslom je bila ena najboljših v celi burki. Pa tudi kaj težka. In dobro, zelo dobro jo je pogodil naš mladi, turojeni član Le Roy Gregorich ter dokazal s svojim igranjem, da še lahko doseže velike uspehe na deskah dramskega odra. Govoril je še dokaj dobro in gladko, ker je pač znal svojo vlogo. Tu pa tam je še prišel s kakšnim naglasom navzkriž, ali takim nedostatkom se da priti v okom, če se režiser malo bolj potrudi ob čitanju vlog z njim.

Zdravnika je predstavljal Frank Grilc ter ga dobro pogodil. Vlogo je znal dobro, in skoro berz zatikanja mu je tekla slovenska beseda. Le še malo več veljavnosti bi moral pokazati ob svojem nastopanju. Zdravniki so zelo učeni ljudje in se tega tudi zavedajo zlasti ob izvrševanju svojega poklica.

Valentin Prelesnik in Frank Gradišek, ml., oba še mlada in turojena fanta, sta predstavljala Gašparjevega hlapca. Oba sta se kot taka prav dobro obnašala, in zdi se mi, da se tudi tema dvema obeta še mnogo lepih uspehov v drami.

Mrs. Gradišek pa je bila brezdvomno velika pomoč vsem kot suflerka ali šepetalka.

Ta prireditev moškega pevskega zbora "Prešerna" je bila prav dobro obiskana. Noben sedež ni bil prazen. "Prešeren" je lahko ponosen nanjo glede na moralni uspeh in pevski pa drugi užitek, ki ga je nudil navzočemu občinstvu, med katerim je vladalo prav dobro razpoloženje od kraaj do konca.

Pevski zbor "Prešeren" se prisrčno zahvaljuje vsem, ki so se vdeležili te njegove tako lepo uspele prireditve. Zelo toplo se zahvaljuje tudi vsem gostom, ki so prihiteli na ta koncert iz West Frankforta, Ill., Nokomisa, Ill., West Allisa, Wis., in Garyja, Ind., nadalje bratskemu društvu "Slovanu", ki nam je znatno pripomoglo k tako lepemu uspehu, potem našim ženskam, ki so spekle tako nebeško dobre potice, nadalje onim, ki so pripravile tako okusne kuhinjske dobrote, in pa našim mladenkam, ki so s toliko vnemo razpečavale nageljne med občinstvom.

Tiskarniška uprava nam je v spodnjih prostorih dobršen del južne strani natrpala s tiskovnim papirjem, čeprav je "Prešeren" rekel upravnemu odboru, naj gleda, da bodo tudi spodnji prostori v polnem obsegu nam na razpolago in v uporabo. Za to neupoštevanje mu "Prešeren" pri svoji najboljši volji ne more biti hvaležen.

"Prosveta", ki nam je šla zadnjič zelo na roko, je pa to pot odščipnila kar pol doposlanega, oziroma vročenega tozadevnega dopisa na isti dan, ko smo imeli plačan oglas v njej, za kar se ji seve članstvo nikakor ne more zahvaliti.

Pa kljub vsemu temu je bil obisk, kakor sem že omenil, prav dober, ker pač ve naše občinstvo, da je "Prešeren" zares kulturno društvo, ki goji našo pesem, in ker se ljudje zavedajo dejstva, da je ta zvesta spremljevalka človeka od zibeli do groba, kar bi bilo morda jasno in na kratko izraženo v naslednjih štirih vrsticah:

"Naj mu slava v dar je,
al zasmeha žgoča zloba,
sreča njega slepa sem se,
tja naj opoteka,
od zibeli svetlih dni
do temne smrti groba
božajoče spremlja pesem
milih strun človeka."

Za moški pevski zbor" Prešeren":

Zvonko A. Novak.

INOZEMSKA KRONIKA

(Dalje s 1. str.)

brani samostojnost Avstrije, ker le na ta način je mogoče avstrijsko industrijo rešiti popolne propasti. Omenjena spomenica avstrijskih tovarnarjev je zanimivo tudi vsled tega, ker v nji se opozarja na razdrapanost nemške finance in gospodarstva v splošnem, ki je rezultat nacijskega oborževalnega programa. V Nemčiji in bivši Avstriji so se prošlo nedeljo vršile "volitve" glede Anschlussa in naciji so seveda "sijajno zmagali." Kdo bi volil drugače, če ima bajonet pod rebri?

Slavnostno razpoloženje na na Dunaju ob priliki Hitlerjevega obiska na dan plebiscita je bilo pokvarilo dejstvo, da se je našlo po ulicah raztresene letake, v katerih se je grozilo, da nacijski glavar ne bo živ odšel iz Dunaja. Ko se je torej Hitler vozil skozi ulice, so na obeh straneh stale po tri vrste vojakov. Kar se tiče cerkve v Avstriji, izgleda, da se bo Hitler poravnal z njo in tudi se poroča, da Vatikan upa na sporazum glede katoličanov v rajhu.. Dunajski kardinal Innitzer, čigar odprti nastop za Hitlerja je prejšnji teden razburil vatikanske kroge, se je zadnji teden mudil v Rimu. Med drugim je papeža baje zagotovil, da avstrijska hierarhija v bodoče ne bo delala z naciji nobenih sporazumov, zlasti kar se tiče vzgoje mladine, ne da bi se prej posvetovala z Vatikanom.

Rene Kraus, uradnik v tiskovnem biroju zadnje avstrijske vlade je pretekli teden ob prihodu v Ameriko izjavil, da je kancelar Schuschnigg postal žrtev izdajstva od strani svojih lastnih pristašev. "Ljudje, na katerih patrijotizem in katoličanstvo se je Schushcnigg zanašal, so ga pustili na cedilu," je rekel Kraus, ki je edini važnejši avstrijski funkcijonar, kateremu se je posrečilo zbežati iz dežele, ko so jo zasedli naciji. Kraus je dalje rekel, da bo molčal, dokler ne vidi, kaj se bo zgodilo s Schuschniggom. "Ako umre ali če ga ubijejo, pa bom vedel, kaj mi je povedati,' je izjavil Kraus. Kot znano, se Schuschnigg nahaja pod obtožbo veleizdaje in je nevarnost, da izgubi glavo.

Kako ogrožana se čuti Češkoslovaška vzpričo hladnokrvnega obnašanja zapadnih sil, zlasti še Anglije, je razvidno iz vesti, da je vlada v Pragi pristala na "prošnjo" Berlina, da na dan plebiscita z ozirom na aneksijo Avstrije dovoli Nemcem v Češkoslovaški razobesiti nacijske zastave.

Ameriški državni department je pretekli teden formalno priznal priklopitev Avstrije v Nemčiji ter obvestil berlinsko vlado, do je odslej naprej smatra odgovornim za avstrijske dolgove, da pa avstrijski državljan ni več deležen trgovinskih prednosti, katere je uživala Avstrija, ker med Zed. državami imni Nemčijo ni bila nikdar sklenjena tozadevna pogodba.

Pregled ekonomskih in političnih dogodkov v Ameriki

(Dalje s 1. str.)

Lawyers Guild, ki je bila organizirana pred par leti kot protiutež starokopitni odvetniški organizaciji American Bar Asociation. Za Lamba se je sedaj zavzela cela vrsta odličnih odvetnikov, med njimi zvezni solicitor Robert Jackson, pomožni justični tajnik Thurman Arnold, ravnatelj pravne fakultete na Wisconsin univerzi Lloyd K. Garrison in minnesotski governer Benson.

Reorganizacijska predloga bila. Poslanska zbornica je prejšli petek z 204 glasovi proti 1[illegible] ubila administracijsko predlogo za reorganiziranje vladnih departmentov, kar je najbolj [illegible] koč poraz, ki ga je dobil Roosevelt, odkar je bila zadržljena predloga za reformo [illegible] višje sodnije. Predloga je [illegible] zadušena ob silnem kriku, [illegible] si hoče predsednik prilastiti diktatorsko oblast. Kriku se [illegible] pridružili tudi demokrati, [illegible] imajo v zbornici gromno [illegible]no. V burbonskih "nebes[illegible]" vlada sedaj velikansko ve[illegible]

Kriza v Clevelandu. Med likimi mesti v deželi je Cleveland eno izmed najhuje prizadetih. Iz poročila mestne relief uprave je razvidno, da je [illegible] vsaka tretja oseba bodisi [illegible] direktnem relifu, zaposlena [illegible] WPA, ali pa skuša dobiti [illegible] moč od ene izmed obeh relief[illegible] agencij. To se pravi, da je [illegible] 000 prebivalcev v mestu odv[illegible]nih na javno podporo, oziro[illegible] več kot kdaj prej v zgodo[illegible] mesta.

Knoxville, Tenn. — Rob[illegible] Saule, ki tehta 200 funtov, [illegible] šampijonski jedec jajec v d[illegible]vi Tennesse. Pri tozadev[illegible] kontestu, ki se je vršil te [illegible] je v teku pol ure spravil v [illegible] streha" nič manj kot 60 ja[illegible]

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

SSPZ 1909

USTANOVLJENA 1908 INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILL.
Telefon: PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:
JOHN KVARTICH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa.
RUDOLPH LISCH, podpredsednik, 1393 E. 47th St., Cleveland, O.
WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
ANTON ZAITZ, pomožni tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MIRKO KUHEL, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MICHAEL VRHOVNIK, direktor angleško poslujočih in mladinskih društev, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill

NADZORNI ODBOR:
WILLIAM CANDON, predsednik, 1058 E. 72nd St., Cleveland, O.
JOSEPH H. GRILLS, Box 69, Moon Run, Pa.
JOHN MARN, 618 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:
FRANK PUCEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio
FRANK MEDVED, Box 40, Yukon, Pa.
VINCENT PUGEL, 1409 South 56th St., West Allis, Wis.

UREDNIK-UPRAVNIK GLASILA:
VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

GLAVNI ZDRAVNIK:
DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.

V DEŽELI OLJA, BOMBAŽA IN KRAV . . .

MIRKO G. KUHEL

Ko sem opisal potovanje po vzhodnem in severovzhodnem Teksasu, sem omenil neizmerne planote in planjave, ki jim očividno ni bilo meje. Dotični opis bi moral prihraniti za ta del države. Človek se vozi tri, štiri ure, pa se mu zdi, da je vedno na enem in istem prostoru, tako malo spremembe je v topografiji v daljavi 200—300 milj. Naselbine so zelo raztresene in redke. Prostora ne hranijo; čemu? Sosedu ni potreba potegniti senčnic preko okna v strahu, da ga sosed opazuje. Ceste in ulice so posebno široke. Če radi prostora, ali vsled kravjega prometa, nisem dognal. Vse trgovske stavbe imajo streha potegnjeno preko pločnikov ali tratoarjev, bodisi radi udobne sence ali za protekcijo v slabem vremenu, ali oboje. Ideja je dobra, mogoče še preveč. Človeku se ni potreba bati, da ga zadene vročica, kadadar gre v "mesto", ali da ga ploha premoči. Dokler ni eden privajen, ima le občutek kot da korači po privatnem prostoru in ne po javni ulici, kajti trgovci razstavljajo svojo robo kar po pločnikih. In ker je istovrstnih trgovcev več na enem bloku, pride kupec večkrat v zadrego, dokler ne pokaže izkaza, pri katerem trgovcu je svojo kramo kupil. Razen trgovskih poslopij izgledajo vse stavbe lesene in brez kleti ali "basementa", ter stoje le na nizkih podložkih, komaj čevelj nad zemljo. Spočetka se mi je to čudno zdelo; ko sem pa premislil, da je basement v glavnem namenjen za kurilno peč, katere v Teksasu skoraj ne rabijo, sem razumel. Cena hišam je skoro tretjino manj kot tukaj. Hiše brez podzidka so mi dale misliti še na eno stvar. Kolikokrat slišimo o viharjih, ki po jugu in jugozapadu vsako leto odnesejo na stotine hiš! Brez podzidka, leseno, štirisobno kočo zamore veter odnesti, brez posebne sile! Kadar še čitam v bodoče o viharjih na jugu in o škodi, ki so jo povzročili, bom imel v mislih te koče brez podzidkov, pod katerimi prenočujejo kure, psi in mačke. Podgane najbrž nimajo prilike!

Ko se je vlak ustavil za par trenutkov v Sweetwater, je bila že popolna tema in s tem mi je bila odvzeta zadnja prilika, da bi opazoval neznane kraje, skozi katere smo se vozili. Ako bi ne imel pri roki zemljevida, bi še vedel ne, kje smo, kajti sprevodnik se je le malokdaj prikazal v naš voz, in še tedaj ne da bi naznanil prihodnjo postajo, pač pa da si je izplahnil suho grlo s steklenico piva.

Naša družba se je zabavala z radijskimi programi. Nekaj časo smo se čudili Ripleyju in njegovim "verjemi ali ne" pripovedkami, nato smo se kosali v "kunštnosti" nalogam profesorja Quizza in za "likof" smo končali s "plesom v skednju". Mesti Colorado in Big Spring sem spoznal le po električnih napisih na kolodvorih, a v Stantonu sem zapustil veselo družbo in se skobacal v moje "jasli" v spalnem vozu. Da, jasli! Ker nisem v Fort Worthu rezerviral spodnje postelje, sem se moral zadovoljiti z zgornjo. Razlika med eno in drugo posteljo je ta, da se v spodnji eden le pretresava, kot sem se na primer na poti iz St. Louisa v Fort Worth, v zgornji se mora eden pa še valiti zraven. Ker se vlak kolikor toliko ziblje na levo in desno, posebno v krvinah, se tako tudi ubogi potnik ziblje in kotali od vozne stene do male pregraje kot lesena klada na praznem vozu. Ni čuda, da računajo 20 odstotkov manj za tako vožnjo! Človek se počuti za toliko odstotokov bolj zaspan, ko je potreba vstati prihodnje jutro. Nehote mi je prišel na misel incident na poti v Fort Worth, ko je gospa iz "jasli" porabila moj trebuh za stopnico, in sem se moral smejati. Par trenutkov kasneje pa bi skoraj sam bil v isti kaši, ko sem se hotel izkobacati iz mojega ležišča v drugem nadstropju, ne da poklical porterja na pomoč. Tudi moja noga je zašla na posteljo spodaj, toda — bila je prazna. Kaj bi se zgodilo, ako bi bila vzeta! Polagoma sem prišel do prepričanja, da tudi na vlaku ni priporočljivo tolažiti se s pivom, ako misli eden počivati v spalnem vozu v "jaslih".

(Dalje prihodnjič)

BOLNIŠKA PODPORA
SICK BENEFIT CLAIMS

Plačana — Mar. 5 — Paid

2	Albert Mlakar	$ 15.00
	William Schmuck	30.00
	John Hervol	17.00
	Margaret Wizbowski	28.00
4	Anton Orehek	15.50
	Frank Orehek	9.00
	Joe Primozich	9.50
6	Dan Jerich	31.00
8	Frank M. Tomsic	24.00
12	Robert Krall	11.00
13	Peter Kokal	31.00
19	John Kopac	21.00
	Joseph Vucich	23.00
27	Frank Rupnik	28.00
29	Gertrude Kranc	27.00
34	Edward Sajovic	15.50
37	Ivan Kosor	11.00
	Anton Sims	17.50
42	Vinko Mihelich	19.00
52	Rudolph Majnik	33.00
54	Joe Petrich	14.00
55	Anton Ogrinc	38.00
56	John Rochnik	22.00
	Matt Tolar	19.00
66	Albert Dolenc	23.00
76	John Majdic	30.00
87	Amalia Škoda	26.00
92	Martin Metzner	15.50
101	Anton P. Kranker	19.00
	Johana Udovich	14.00
	Steve Malin	26.00
104	Jennie Stirn	24.00
	Michael Kotzen	21.00
107	Frances Grošel	25.00
	Frances Kodrine	15.00
113	Mary Tomsik	15.00
117	John Malevich	33.00
124	Louis Juraich	15.50
	Louis Juraich	15.50
125	Katarina Simoncic	14.00
130	John Michalko	7.00
142	Barbara Persin	31.00
147	Joe Zorman	35.00
	Louis Petach	40.00
149	Joe Petritz	15.50
	Louis Strnad	6.50
	Julia Rakich	15.00
	Peter Cacich	15.50
	Joseph Malensek	25.00
	Joe Stopar	31.00
	Joe Stopar	9.00
152	Anna Mae Shaffer	30.00
	Anna Mae Shaffer	4.00
	Michael Grgurich	15.50
155	Ludmilla Kirn	27.00
	Ludvik Gruden	34.00
	Anton Klemenc	16.00
	Silvester Kastelic	31.00
	Helen Kastelic	15.50
158	Louis Bers	8.50
	Matt Golob	15.00
166	Mary Mladjenovich	24.50
167	Mary Lavretin	29.00
173	Joseph Bolkovatz	10.50
179	Anna Albert	15.00
187	Oswald Nelson	15.00
204	Albert Bohinc	21.00
209	Nick Sayatovich	10.00
219	Joe Nicheletto	24.00
237	Mary Ozanich	15.00
	Rudy Drobne	30.00
239	Louis Karish	5.00
	Andy Slabe	27.00
	Anton Cesnik	14.00
	Martin Persin	35.00
		$1,542.50

Plačana — Mar. 15 — Paid

1	Peter Kozelj	$ 28.00
	Joseph Dovjak	21.00
	Math Vidergar	16.00
15	Louis Bregar	28.00
	Jacob Lindich	19.00
16	Rudolph Repovš	14.50
	Math Cesnik	14.00
22	Rose Banich	14.00
25	Matija Vardijan	21.00
26	Heronim Stanich	11.00
	Louise Rozmanc	29.00
28	Josephine Jercinovich	24.00
	Joseph Baricevac	14.00
	Joseph C. Yambrovich	11.00
	Joseph C. Yambrovich	15.00
38	Louis Grilc	24.00
39	Jacob Chesnik	14.00
46	Joseph Vidis	14.00
60	John Jaklich	13.00
	John Petrovich	14.00
63	Joseph Primc	10.00
85	Anton Grady	22.50
	Mike Semsek	15.50
106	Mary Runtich	18.00
109	Justine Selko	36.00
	James Simperman	17.00
	Frances Fritzel	11.00
	Frank Urabich	17.00
115	Matilda Jelenich	16.00
139	John Delfrate	20.00
	Louis Trusnovec	14.00
	Harry Powh	24.00
	Frank Korošec	18.00
141	Andy Rasperger	11.00
146	Frank Križnik	16.00
160	Mary Saiz	11.50
	Joe Aubel	14.00
162	Matija Krofina	14.00
167	Anton Vidusin	14.00
176	Frank Jug	11.50
	Johana Bole	34.00
	Mary Mogert	34.00
191	Julia Kerkez	14.50
205	Mary E. Novak	12.00
	Joseph Potsch	34.00
215	Anton Stefanich	14.00
218	Edith Cappa	15.00
220	Frank Grum	4.00
226	John Vidmar	9.00
	John Vidmar	15.00
	Frank Kolenc	5.00
235	Carmine Cornell	14.00
		$ 894.00

Plačana — Mar. 17 — Paid

3	Vincent Omahen	$ 9.00
	John Resetich	14.00
	Andrew Kuhar	28.00
5	Valentin Murn	28.00
7	Charles Kuntz	14.00
14	Mary Pugel	29.00
	Mary Zupancic	14.00
18	Albert Dežman	10.50
	Frank J. Prevec	16.50
	Sophia Galeti	31.00
	Joseph Mihacevich	14.00
20	Jennie Moore	15.00
	Frank Kirn	14.00
	Frank Somrak	26.00
	Andrew Obed	9.00
23	Mike Unetich	13.00
	John Pešec	28.00
	John Erjavec	14.00
44	Eugene Simenc	28.00
59	Mary Milavec	27.50
	Mike Birt	14.00
	Joseph Ule	28.00
	Mike Raspet	14.00
65	Ralph Jerman	9.00
70	Anton Opeka	28.00
74	Joseph Tur	31.00
	Joseph Tur	28.00
	Frank Avsec	8.00
80	Martin Ponebšek	17.00
	Frank Smolich	12.00
	Mike Meze	18.50
	Mary Humek	14.00
103	Joseph Kerzin	12.00
113	Joseph Progar	18.00
	Rose Šantel	17.00
	Božo Pavich	5.00
120	Uršula Kalac	25.00
123	Louis Strasberger	28.00
126	Rudolph Bole	14.00
	Ignatz Kastelic	11.00
140	John Genari	14.00
	Marko Dugec	28.00
	Stana Čatlak	27.00
143	Frances Mahnich	14.00
155	Ludmila Kirn	14.00
	Ludvik Gruden	10.00
	Silvester Kastelic	18.00
	Helen Kastelic	14.00
158	Louis Bers	14.00
172	Vinko Stimac	27.00
	Vinko Stimac	9.00
175	John Bizjak	21.50
	Jacob Derlink	2.00
183	Andrew Kocjan	9.00
222	Katherine Pleshe	32.00
	Josephine Turkaly	13.00
223	Elsie Smith	28.00
		$1,028.50

Plačana — Mar. 23 — Paid

2	William Schmuck	$ 21.00
6	Dan Jerich	23.00
8	Frank M. Tonsic	31.00
9	William Purkat	9.00
	Frank Laushine	15.00
	John Zeleznikar	21.00
10	Elizabeth Olivani	35.00
	Elizabeth Olivani	5.00
	Rudolph Gorjup	28.00
11	Mary Kuzmic	3.00
12	Robert Kral	28.00
13	Peter Kokal	28.00
	Joseph Hauptman	3.00
26	Heronim Stanich	19.00
29	Mary Semprimožnik	25.00
	Gertrude Kranz	14.00
34	Edward Sajovic	14.00
	Mary Koos	10.00
35	Frank Mautz	28.00
	Martin Venisnik	16.00
47	Frances Sikosek	14.00
66	Joseph Shubert	16.00
	Albert Dolenc	13.00
89	Jacob Pintar	14.00
100	John Jereb	28.00
102	Thomas Pivik	14.00
	Louis Oberch	28.00
124	Louis Juraich	14.00
141	Joseph Slak	28.00
142	Barbara Persin	23.00
144	John Urbancic	14.00
147	Joseph Zorman	25.00
149	Anton Petritz	26.00
	Peter Cacich	14.00
	Joe Petritz	14.00
	Joe Malensek	24.00
170	Frank Gasparac	26.00
173	Joseph Bolkovac	8.00
	Frank Kranz	16.00
190	Anthony Plute	27.00
192	Joseph Volkar	12.50
	John Strenfel	14.00
237	Rudy Drobne	8.00
239	Anton Cesnik	7.00
	Martin Peršin	14.00
		$ 817.50

Plačana — Mar. 31 — Paid

4	Anton Orehek	$ 14.00
	Frank Orehek	8.00
24	Mary Pucel	18.00
	Mary Zehel	39.00
	Angela Harnik	25.00
	Herman Yerkich	16.00
	George Podkrižnik	13.00
37	John Kosor	28.00
	Anton Sims	14.50
42	Vinko Mihelcic	28.00
52	Rudolph Majnik	16.50
54	Martin Grahek	11.00
	Louis Fink	29.00
56	Matt Tolar	40.00
101	Frank McGee	28.00
	Frank Chepirlo	9.00
	John Liposek	10.00
104	Leo Klimsek	7.00
107	Frances Grosel	27.00
116	Simon Grošel	28.00
117	John Malevich	27.50
122	John Zagar	18.00
123	Louis Solnce	11.00
132	Jennie Supancich	22.00
152	Mike Savor	41.00
	Mike Savor	6.50
	Michael Grgurich	14.00
204	Albert Bohinc	45.00
	Jennie Gerchman	15.00
209	Virginia Paynich	15.00
	Thomas Marinovich	32.00
		$ 656.00

Skupaj—Total $4,938.50

M. G. KUHEL,
Blagajnik—Treasurer

Račun - SSPZ - Statement

Članski oddelek Adult Department JANUARY, 1938

Društ. štev. Lodge No.	Društva vplačala: Lodges Paid-In:	Društva prejela: Lodges Received:
1	$ 152.27	$ 59.50
2	149.67	26.00
3	—.—	21.50
4	54.81	25.50
5	61.07	15.50
6	25.44	11.00
7	78.17	38.50
8	65.50	—.—
9	91.82	3.00
10	79.52	38.00
11	49.97	3.00
12	26.90	—.—
13	29.87	31.00
14	81.79	53.50
15	29.55	5.00
16	100.90	20.50
17	35.80	—.—
18	—.—	71.50
19	151.87	43.50
20	779.09	149.50
21	2.71	—.—
22	214.13	85.50
23	52.44	37.00
24	257.53	15.00
25	84.60	—.—
26	537.06	110.00
27	180.73	16.00
28	203.62	31.00
29	101.34	50.00
30	23.25	35.50
31	46.42	15.00
34	33.87	15.50
35	92.69	—.—
36	35.25	29.00
37	78.09	28.00
38	34.82	5.00
39	106.65	18.50
40	22.80	—.—
41	146.89	—.—
42	57.12	5.00
43	13.15	—.—
44	24.24	26.00
45	5.41	—.—
46	137.77	46.50
47	53.17	20.00
48	85.57	40.00
52	19.12	32.00
53	56.15	33.00
54	222.36	21.00
55	85.09	5.00
56	71.02	41.00
57	4.89	—.—
59	128.71	146.50
60	87.96	40.50
61	53.22	—.—
62	22.59	—.—
63	127.99	34.00
64	56.56	—.—
65	11.10	—.—
66	39.29	—.—
67	69.67	5.00
68	6.06	8.00
69	75.31	8.00
70	87.98	15.50
71	11.28	—.—
72	21.25	5.00
74	14.93	23.00
76	25.22	44.00
77	13.15	5.00
79	48.52	10.00
80	139.12	71.00
81	29.78	—.—
83	74.91	5.00
84	22.74	—.—
85	56.76	48.00
86	59.66	—.—
87	99.67	—.—
89	92.79	50.50
90	56.03	5.00
92	57.54	60.50
97	5.76	—.—
98	2.21	—.—
99	4.45	5.00
100	132.62	13.62
101	153.60	43.00
102	64.43	65.50
103	75.45	—.—
104	127.43	36.00
105	12.62	22.00
106	11.80	28.00
107	105.22	29.00
108	27.12	5.00
109	53.39	15.50
110	7.40	—.—
112	26.91	14.00
113	183.55	532.00
114	28.29	—.—
115	56.26	49.50
116	30.85	10.00
117	138.04	—.—
118	14.54	—.—
119	51.13	5.00
120	170.07	59.00
122	20.11	10.00
123	129.42	15.00
124	107.93	80.00
125	58.53	—.—
126	105.58	66.00
127	51.75	15.00
130	11.44	—.—
131	49.56	5.00
132	34.72	—.—
133	10.57	—.—
135	9.04	—.—
138	16.97	—.—
139	99.78	10.00
140	136.49	34.50
141	43.23	23.00
142	106.95	62.00
143	48.99	15.50
144	75.92	31.00
145	98.72	—.—
146	54.13	25.14
147	2.57	9.00
148	437.59	—.—
149	60.80	78.50
152	9.14	92.50
153	72.29	—.—
154	2.48	—.—
155	25.63	143.50
156	72.71	—.—
158	11.23	528.00
159	49.43	—.—
160	33.94	—.—
161	99.56	32.00
162	16.04	59.00
164	14.27	—.—
165	11.59	5.00
166	40.97	—.—
167	37.19	15.50
170	6.37	16.00
171	148.04	—.—
172	84.06	—.—
173	39.88	5.00
174	99.08	5.00
175	167.55	31.00
176	27.50	15.50
177	80.48	—.—
178	37.67	500.00
179	5.02	—.—
180	43.02	—.—
181	26.00	—.—
183	27.56	—.—
184	2.79	—.—
185	43.27	—.—
187	30.25	31.50
188	134.37	29.00
189	25.21	66.00
190	27.12	62.00
191	74.86	50.00
192	12.14	31.00
193	6.08	—.—
194	15.05	—.—
195	45.69	—.—
196	92.76	—.—
197	340.99	—.—
198	39.34	75.00
199	87.51	—.—
200	—.—	—.—
201	42.48	—.—
202	46.50	13.00
203	13.54	—.—
204	128.96	—.—
205	113.58	15.00
206	7.53	5.00
207	29.19	15.00
208	12.77	—.—
209	148.78	—.—
210	24.69	—.—
211	67.57	—.—
213	4.62	—.—
214	21.43	—.—
215	62.44	15.50
216	23.10	9.00
218	84.64	—.—
219	45.94	—.—
220	71.47	28.00
221	36.29	69.00
222	70.94	63.50
223	32.84	—.—
225	71.76	—.—
226	57.36	23.00
227	129.42	5.00
230	91.41	—.—
231	25.46	—.—
233	23.85	—.—
234	52.50	—.—
235	87.49	47.00
236	44.20	30.00
237	59.14	35.00
238	21.36	—.—
239	97.27	16.00

December Assessments Paid in January
December ases. plačan januarja

56	73.40	—.—
89	9.06	—.—
228	6.95	—.—
237	49.56	—.—
Skupaj Total	$14,223.30	$5,554.26

WILLIAM RUS,
glav. taj.-Sup. Sec'y
M. G. KUHEL,
glav. blag.-Sup. Treas.

Članski oddelek Adult Department FEBRUARY, 1938

Društ. štev. Lodge No.	Društva vplačala: Lodges Paid-In:	Društva prejela: Lodges Received:
1	$ 263.12	$ 151.50
2	102.84	20.00
3	127.40	100.50
4	54.81	10.00
5	60.57	18.50
6	25.44	5.00
7	78.17	25.50
8	72.89	85.40
9	94.72	53.00
10	79.72	3.00
11	55.91	—.—
12	28.88	—.—
13	30.62	10.00
14	82.88	75.00
15	28.05	18.00
16	95.44	52.00
17	35.80	—.—
18	219.65	141.20
19	148.74	129.00
20	770.78	311.50
21	2.71	—.—
22	206.59	37.50
23	95.46	62.00
24	282.18	100.00
25	—.—	35.00
26	499.00	145.00
27	146.88	5.00
28	184.71	21.00
29	101.34	—.—
30	23.25	27.00
31	50.76	—.—
34	33.84	—.—
35	92.69	21.00
36	35.25	37.00
37	65.69	16.50
38	34.82	8.00
39	84.41	18.50
40	22.80	24.50
41	139.44	—.—
42	49.22	43.00
43	13.15	—.—
44	21.79	36.00
45	5.41	—.—
46	137.77	15.50
47	45.94	63.00
48	85.57	10.00
52	19.12	—.—
53	67.98	15.00
54	196.76	5.00
55	85.09	5.00
56	—.—	—.—
57	4.89	—.—
59	131.13	69.50
60	87.93	25.50
61	53.22	—.—
62	22.59	—.—
63	166.99	5.00
64	56.56	15.00
65	11.10	—.—
66	37.69	—.—
67	69.47	10.00
68	6.06	8.00
69	77.81	25.00
70	87.98	15.50
71	—.—	—.—
72	19.80	5.00
74	20.06	—.—
76	25.22	—.—
77	13.15	5.00
79	48.52	47.00
80	144.82	78.00
81	28.78	—.—
83	71.91	13.00
84	22.74	—.—
85	56.79	46.50
86	60.24	—.—
87	111.95	—.—
89	20.00	37.50
90	58.16	5.00
92	57.54	26.00
97	17.42	—.—
98	2.21	—.—
99	6.09	5.00
100	132.62	30.00
101	140.30	—.—
102	60.16	32.50
103	75.45	5.50
104	134.59	5.00
105	12.62	5.00
106	13.74	32.00
107	107.15	5.00
108	25.56	5.00
109	55.19	12.50
110	—.—	—.—
112	25.58	10.04
113	185.66	15.00
114	27.49	—.—
115	56.26	28.50
116	30.44	20.00
117	148.88	31.00
118	14.54	—.—
119	47.60	5.00
120	213.79	67.00
122	28.57	10.00
123	125.59	62.00
124	97.75	30.00
125	41.65	—.—
126	119.87	36.50
127	51.75	—.—
130	11.44	—.—
131	49.56	5.00
132	34.72	—.—
133	10.57	—.—
135	9.04	—.—
138	16.97	—.—
139	110.00	16.00
140	138.41	51.50
141	44.87	47.50
142	106.95	—.—
143	41.54	15.50
144	78.76	25.50
146	127.75	—.—
147	50.93	—.—
148	2.57	—.—
149	433.03	—.—
152	60.80	—.—
153	9.14	—.—
155	84.03	30.00
156	21.47	—.—
158	79.92	25.00
159	11.23	—.—
160	50.10	75.00
161	32.22	30.00
162	100.06	72.00
164	15.81	8.00
165	14.27	5.00
166	12.99	—.—
167	40.97	15.50
170	37.19	24.00
171	6.07	—.—
172	141.06	4.92
173	71.07	40.00
174	42.09	5.00
175	99.08	46.00
176	166.83	68.50
177	36.35	—.—
178	27.00	—.—
179	39.31	—.—
180	5.02	—.—
181	42.09	—.—
183	35.00	—.—
184	27.56	—.—
185	2.79	—.—
187	31.86	5.00
188	30.25	—.—
189	118.39	27.00
190	25.03	61.00
191	27.12	21.50
192	72.02	56.50
193	13.22	—.—
194	6.08	—.—
195	15.05	—.—
196	45.69	—.—
197	145.90	—.—
198	399.07	—.—
199	39.62	—.—
200	87.94	15.00
201	42.48	—.—
202	43.80	24.00
203	13.54	—.—
204	126.01	—.—
205	92.63	—.—
206	7.53	5.00
207	29.19	—.—
208	12.77	—.—
209	147.25	—.—
210	22.44	—.—
211	50.94	—.—
213	4.62	—.—
214	21.43	—.—
215	66.53	46.50
216	23.10	—.—
218	81.31	15.00
219	40.86	—.—
220	74.78	30.00
221	36.49	—.—
222	68.16	38.50
223	32.84	29.00
225	68.15	—.—
226	59.54	20.50
227	152.67	5.00
230	83.86	—.—
231	25.46	—.—
233	24.92	—.—
234	48.30	—.—
235	91.24	34.00
236	44.20	—.—
237	—.—	—.—
238	21.36	—.—
239	95.25	5.00

January Assessment Paid in February
Januarski asesment plačan februarja

3	124.82	—.—
18	239.43	—.—
Skupaj Total	$14,611.44	$3,897.06

WILLIAM RUS,
glav. taj.-Sup. Treas.
M. G. KUHEL,
glav. blag.-Sup. Treas.

August Kollander
6419 ST. CLAIR AVENUE
v Slovenskem Nar. Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POSILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

VLOGE
INSURED
v tej posojilnici
zavarovane do $5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue HEnd. 5670

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE
ENAKOPRAVNOST
Naročnina za celo leto izven Clevelanda je samo $4.50.
Društvom in posameznikom se priporočamo za tiskovine.
Unijsko delo—zmerne cene
6231 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio

V STARI KRAJ POTUJEMO

Kdor je namenjen to leto potovati v staro domovino in kdor želi potovati v prijetni in zabavni družbi, naj se pridruži velikemu izletu, ki ga priredi

SLOVENSKA SVOBODOMISELNA PODPORNA ZVEZA

NA NAJVEČJEM IN NAJHITREJŠEM PARNIKU

NORMANDIE

NA 18. MAJA, 1938

Že se je priglasilo lepo število rojakov iz raznih krajev naše širne Amerike, drugi pa se še priglašujejo. Ako ste namenjeni tudi vi, priglasite se takoj.

Potnikom tega izleta so zasigurane razne ugodnosti med temi tudi polovična vožnja po Jugoslaviji.

ZA VSA POTREBNA NAVODILA SE OBRNITE TAKOJ NA:

Wm. Candon ali August Kollander
1058 E. 72nd St. 6419 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio

French Line

DO YOU KNOW THAT -
SSPZ HAS SIX MODERN PLANS OF LIFE INSURANCE?

PROGRESS
"NAPREDEK"

"The best preparation for the future, is the present well seen to, and the last duty done."

PRIZES FOR YOUNGSTERS

A new type of campaign in order to boost the membership of the Juvenile Department has been undertaken by the SSPZ. The special feature of the campaign will be the awarding of prizes to juvenile members who will do their share for the increase of the membership of their respective Vrtec units. Up to the present time it has been customary to recognize the efforts of adult members in the form of money prizes, now, however, for the first time in the history of the Society, the youngsters will get their proper share of recognition.

According to a leaflet received by the editor from the Home Office very attractive prizes in the form of articles that the heart of any youngster will desire are in store for the SSPZ boys and girls. Of course, the value and the desirability of the prizes will be measured strictly according to merit—the greater the number of newcomers gained as a result of the effort of individual Vrtec members the more beautiful will be his or her prize. Our Vrtec administrator no doubt will take full advantage of this plan and explain to their young charges all the particulars of this unusual prize-campaign. The prizes are:

For one new member any of the following articles: Beachball, penknife, SSPZ cap.

For two new members any of the following articles: Mickey Mouse watch, bat and ball, sewing basket.

For three new members any of the following articles: Pingpong set, Agfa camera, scout pack-sack.

For four new members any of the following articles: Wrist watch, baseball glove, roller skates.

For five new members any of the following articles: Bugle, SSPZ sweater, volley ball.

For ten new members: Soccer ball, croquet set, Kodak camera.

For twelve new members any of the following articles: Guitar, banjo or mandolin, wrist watch, basket ball.

For fifteen members: A tool chest.

For twenty members: A parkcycle.

The grand prize is a brand new bicycle which will be given to all those who will get forty new members while the campaign is in progress.

Everybody knows that children love toys and things to play with. To be the sole possessor of a desired toy is usually the height of a youngster's ambition. There is nothing quite so pathetic as the sight of a child looking at his more fortunate companions who have things to play with while he or she cannot have them. And then, don't even we grown-ups sometimes feel the urge to forget our years and join the children in their merry play?

You may have a younger brother or sister, probably you have a favorite cousin, or you may be a father or mother with children of your own and may not afford to buy them all the play things they wish to have. Here is your opportunity! Be a good sport and help them get new members for their Vrtec. The youngsters will be eternally grateful to you for the assistance you have given them and, at the same time, you will be helping to build a bigger and stronger SSPZ. The truth is that a strong Juvenile department, in other words, strong Vrtec units, means a strong and prosperous SSPZ in the future.

We hope that the English-speaking lodges will be especially active in this campaign and that they will, in addition to their usual efforts toward the increase of the adult membership, also do their full share toward the growth of our Vrtec units.

AWARDS FOR THE SECURING OF NEW MEMBERS

Effective from January 1 to June 30, 1938

ADULT DEPARTMENT

A $1.00 award will be paid to the proposing member for each new member taking out a certificate under $1,000; for new members taking out certificates above $1,000, a $2.00 award will be paid by the Home Office.

Local lodge which will gain most new members during either the first or the second three-month period (January, February and March, or, April, May and June), will be entitled to an award in the sum of $25.00. In each case, however, ten (10) new members shall be the minimum in order to merit consideration.

No admission or medical examination fee.

JUVENILE DEPARTMENT

The Supreme Board has at its disposal the sum of $1.00 for the securing of each new member for the Juvenile department of the Society.

50c will be paid to each member responsible for the securing of a new member for the Juvenile department.

Juvenile members will receive prizes in the form of various articles, from beachball, penknife, or SSPZ cap for one new member to bicycle for 40 new members. In addition, Vrtec units will receive cash awards:

1st prize	*$10.00*
2nd prize	*7.50*
3rd prize	*5.00*
4th prize	*2.50*

These cash prizes shall be awarded to the Vrtec units having the four highest membership gains for the quarterly period of January, February and March. Similar prizes shall be awarded for the period of April, May and June. Not less than five new members must be enrolled in order to be eligible for any one of them.

$1.00 shall be paid to the administrators of Vrtec units for each transfer of a juvenile member to the Adult department of the Society.

No admission fee; medical examination (in states which require it) free.

Spartans Start Baseball Practice

CLEVELAND, O. — The Spartans boasting the biggest baseball squad in their history, started spring training last Sunday morning at Gordon Park under the watchful eyes of their newly-elected manager Rudy Lisch. The squad consists of about thirty members, three men to a position. Of these, about twenty were present for the first practice.

A recent baseball meeting presented a few surprises. The versatile Rudy Lisch was unanimously elected manager. It was learned at this meeting that Frank Hocevar, who starred on the team last year, would not be available this year; also that Johnny Hostnik would not play due to injuries received in an accident. However, the large turnout of new men and the surprise presence of two "old-timers," Johnny Jurca and Jackie Lunder, gave the Spartans a pleasant outlook to what we hope will be a very successful baseball year.

With nine of last year's ten regulars back after last year's fine showing and a variety of newcomers to choose from, it is logical to believe that this year's team will be one of the strongest in Spartan history.

Competition will be much stronger in the Inter-Lodge League. With the addition of three more teams to the I.-L. League, it is believed that the struggle for supremacy will be much greater than in past years. Whether or not Spartans can compete for honors again this year as they did last year remains to be seen. Too many teams and too much competition prohibits any predictions as to who will win the I.-L. crown. However it may be said that the race will be a very close and exciting one.

The Spartans will hold practice sessions every Tuesday and Friday at 5:30 P. M. at Gordon Park No. 4.

Stan Zorc

Slavonic Tamburitza Orchestra on Tour

PITTSBURGH, Pa. — The Slavonic Tamburitza Orchestra will leave Pittsburgh, Pennsylvania on April 13th for a tour that will carry them through the states of Ohio, Indiana, Illinois, Minnesota, Wisconsin and Michigan.

While on this tour they will present concerts under the local sponsorship of Slavonic Lodges and Orchestras, Colleges, High Schools and Churches.

Our first coast-to-coast broadcast over the NBC network was a success and the program will be heard hereafter each Saturday afternoon at 3 p. m. E. S. T.

The complete itinary of the orchestra is as follows:

April 14—Whiting, Ind.—Whiting High School Assembly Program Hour, 2 p. m. L. C. Grubb, Princ.
Indiana Harbor, Ind.—8:00 p. m. Washington High School Auditorium, for Serbian Youth Club, "Yavor"; Nicholas Tumbray, Secy.
April 15—Lisle, Ill.—St. Procpius College Auditorium.
April 16—South Chicago, Ill.—8:00 p. m. Masonic Temple, 91st and Exchange Sts. For Popovich Bros. Tamburitza Orchestra.
April 17—Milwaukee, Wis.—3:00 p. m. S. S. Turn Hall, 725 W. Nat'l Ave., for Hrvatski Tamburitza Zbor, "Hrvatske Kceri," Ann Martz, Sec'y.
Kenosha, Wis.—8:00 p. m. German-American Hall, 1752 52nd St. For Marsovian Troubadours, Helen Schantek, Sec'y.
April 18—Calumet, Mich.—8:00 p. m. Calumet Theatre, approved by American Jugoslav Educational League.
April 19—So. St. Paul Minn.—8:00 p. m. H. S. Auditorium for High School Debate Club, I. T. Simley, Supt. Bosko Radich representing Slavonic groups.
April 20.—Hibbing, Minn.—8:00 p. m. Lincoln High School Auditorium, North Hibbing, Minn. With the cooperation of the local tamburitza orchestras.
April 21—Ely, Minn.—8:00 p. m. Ely Jr. College Auditorium with the co-operation of Special local Committee. Steve Habian and Nick Kordich, chairmen.
April 22—Eveleth, Minn.—8:00 p. m. Recreational Building, for the SNPJ Societies, Rade Poznanovic, local chairman.
April 23—Duluth, Minn.—8:00 p. m. Denfield High School Auditorium for Denfield Band and Power Club. Mr. L. C. Olson, Chairman.
April 24.—Ironwood, Mich.—8:00 p. m. Memorial Building, for the Ironwood Junior College Choir and the Combined Slovene Societies.
April 25—(Tentatively booked for Wausau, Wis.)
April 26—Sheboygan, Wis.—8:00 p. m. Croatian Home, 735 Broadway for Croatian Home Association.
April 27—Chicago, Ill.—10:00 a. m. St. Xavier's College for Women, 4900 Cottage Grove Ave.
Gary, Ind.—8:00 p. m. Froebel H. S. Auditorium for Sodality of the Blessed Virgin Mary of Holy Trinity Church.
April 28—Notre Dame, Ind.—10:00 a. m. St. Mary's College.
Michigan City, Ind.—8:00 p. m. Auditorium of Sacred Heart Church, Rev. Michael Abraham.
April 29—Tiffin, Ohio—9:00 a. m. Tiffin H. S. Auditorium.
So. Bend, Ind.—8:00 p. m. Columbia Athletic Club, for St. Patrick's Church.
April 30—Detroit, Mich.—8:00 p. m. Roumanian Hall, 1423 Fransworth Ave., for Detroit Tamburitza Symphony.
May 1—Youngstown, O.—2:30 p. m. Mikicic Hall, 1545 Poland Ave., for Lodges of Croatian Fraternal Union.

SPARTANS

Baseball practice for Spartans ball team is every Tuesday and Friday, 5:30 p. m. at Gordon Park, diamond No. 4. Manager requests the presence of all interested.

Members of Spartans the regular meeting has been changed for April from the 3rd Sunday, which is Easter Sunday to the fourth Sunday, April 24th at 2 p. m. sharp, old building of S. N. D., room No. 3.

Cleveland Chorus To Give Opera In Detroit, Sunday

Independent "Zarja" Will Be Guest of Detroit Jugoslav Colony

DETROIT, Mich. — The Slovene and Croatian colony of Detroit and vicinity will have the opportunity of witnessing an opera, as played by the Slovene chorus Independent "Zarja" of Cleveland, on Easter Sunday, April 17 in Orchestra Hall, Woodward and Parsons St. The opera "Nikola Subic Zrinski," composed by one of the most noted Croatian composers Ivan pl. Zajec, deals in text with the occupation of the Croatian fort, Siget, during a Turkish invasion in early sixteenth century. The climax comes when Siget's and Zrinski's downfall at the hands of the Turks. It would demand enormous space to cover the complete story of the opera, so suffice it to say, it will interest all the Croatian and Slovene youth present since it deals strictly with the Croatian people and their history.

This same opera has been given with great success in 1936, and lately on February 27 of this year, in Cleveland. For those who are not familiar with Zarja's reputation, one of the outstanding choruses, we wish to explain that not only the chorus, soloists and leadership has been acclaimed by its audience, but has received unusual recognition from professional music critics. The Zarja which translates into English as Dawn was founded more than 20 years ago to promote the Slovene song. Ten years ago it branched out into grand opera, having produced several native works as well as standard operas including Flotow's Martha and Verdi's Il Trovatore.

Since Jugoslav operas are rare occurrences in America, in fact, this being the first presentation of its kind in Detroit, the immense interest it has created among our people is easily understood, and those present on Easter Sunday will find this will be one of their most enjoyable afternoons.

The sponsorship of this presentation is in the hands of the Croatian Central Committee and their members plus fourteen Slovene organizations, and under the auspices of the Croatian singing society "Nightingale" who feels it their duty to give our colony in Detroit the best there is in our music and culture and a production of this kind has all the attributes and qualities of a real show.

Following the performance of the opera, which will begin at 3:00 p. m. sharp, there will be a dance at the Slovene Workers Hall, 437 S. Livernois Ave. Your ticket of admission to the opera will be honored at the dance. For those wishing to attend the dance only, there will be a nominal charge of 25c.

Committee

BETTERED HER SOCIAL STANDING

We have all heard about the girl who carried an "Atlantic" around with her as a sort of chaperon. Another carried the "New Yorker" to give the impression that she was modern. Both of them remind us of another member of the fair sex, a colored maid by the name of Anna Mae, whose mistress, overcome by curiosity, said to her: "I notice you have been taking our empty grapefruit skins home with you. What do you do with them?"

The socially ambitious Negress looked at her mistress with a knowing smirk and answered: "Yes'm. I'se been carryin' 'em home. I think they makes my garbage look so stylish."

Well, they are not the only folks in the world who pretend to be what they are not. Perhaps, after all, it matters little how we get our satisfactions. Some find their reward in acquiring millions or positions of power. Some are social climbers. In the end many of them find that all they have been doing is decorating a garbage pail.

Cancer Control

F. J. ARCH, M. D.
Supreme Medical Examiner SSPZ

The month of April has been dedicated to the cause of wider education for control of cancer by President Roosevelt under authority of a joint resolution passed by both houses of Congress.

Next to heart disease, cancer is the biggest killer among all diseases having taken in the vicinity of 150,000 lives last year, and having also caused slow torture among many others. Great strides have been made in understanding the disease and in applying treatment that can cure in the early stages. Funds have been made available by congressional action and by various philanthropists for research and further study.

The recent deaths to some cancer patients in the South have shown that any new cure is not and cannot always be reliable. At present there are only three known methods of treating cancer, namely surgery, X-ray and radium either singly or in combination. There are NO SERUMS or other SPECIFICS.

The best defense against cancer is early diagnosis. A cancer that is recognized and treated in the early stages is curable, but not so in the later stages. The disease itself is very insidious in character and is not associated with pain in the early stages. Once pain develops it is in the late stages. To the physician there are only two stages of cancer the early or curable stage and the late or incurable stage.

The dangers that should make one investigate are suspicious lumps anywhere in the body but especially in the breast; any irregular bleeding or any irregular discharge; any sore that does not heal within reasonable time especially about the tongue, mouth or lips ;persistent indigestion with loss of weight.

The presence of any danger signs indicates the necessity of advice. Do not wait to see if the condition will of itself disappear, do not use patent medicines, do not let advertising quacks treat you, but rather, go immediately to a first class hospital or to a reputable physician and get the best possible attention.

The best possible aid you can give in the fight against cancer, and the aid will be to yourself, is annual physical examination. These annual visits to your physician will help decrease the incidence of this disease. If early signs are present they will be detected promptly. The results will be more cures and less lives lost.

Utopians Meeting

CLEVELAND-Collinwood, O. — The Utopians will hold their next monthly meeting on Monday, April 18 at 8:00 p. m. in the library of the Slovene Workmen's Home, Waterloo Rd. There should be the usual turnout, as there is always something interesting before the body that the members should know about.

Since spring is here, it means it's time for baseball practice so let us get started at once.

Members have you read about the membership drive. If you can do try hard and bring a new member—for it sure is worth it.

Utopians will we be on top?

Elsie Pucel, Sec'y

2nd Anniversary Of Roznik Juniors

CHICAGO, Ill. — Roznik Jr. No. 160, will celebrate their second anniversary on April 17, 1938 at 2334 So. Ridgeway Ave., at 3 p. m. A meeting will be held to discuss the celebration to be held on May 29. After the meeting a radio will be given away and games will be played. We need all the members' cooperation to make this a success and you can all co-operate by coming and bringing your friends. Let's see if we can't have most of the members present this time. I am sure you will have an enjoyable time with the friends and members of Roznik Jrs.

Wilma Tratchner, Sec'y

Conclusions

The young bachelor was asked which he thought were happier, people who were married or people who were not.

"Well, I don't know," he replied, "sometimes I think there is as many as is that ain't, as ain't that is."

—Log

Brilliant

A football player in a small college was extraordinarily dumb, but to the surprise of everyone he passed all of his work including a special examination in chemistry. The chemistry professor was asked about it, and he said, "I decided I would let him pass if he answered 50 per cent o fthe questions correctly.

"I asked him two questions. One he answered wrong, one right. Therefore I let him pass. "The first was 'What color is blue vitriol?' He answered 'Pink.' That time he was wrong. "The other was 'How do you make sulphuric acid?' He answered that 'he didn't know.' That time he was right."

They Find Their Man

"We find our man" is the motto, slogan, battle cry, and watchword of Western Union messengers who find their man more than 400,000,000 times a year. With such a rallying cry, and a plucky determination to "never say die", these boys follow the trail until they find their man, and in doing so acquire some of the qualities of self-reliance, ingenuity, insight, and shrewdness which have carried so many of their number to leading positions in the nation.

To deliver telegrams in many instances the messengers must have the combined talents of a detective, military strategist, and diplomat. Often the addressee has moved, and perhaps will be located at a theatre or baseball game. Sometimes messengers catch a train or boat just in time to make a delivery. The messages to be delivered may involve staggering sums of money, and lives may rest on the boys' slender shoulders. Anxious people await their coming, and men of importance halt their deliberations at sight of the nattily uniformed messengers for whom all doors swing wide. Messengers may have deliveries to make to President Roosevelt, senators, governers, and others, always receiving friendly handclasps and a few friendly words. Trained to think quickly and to get replies to telegrams, the boys become good judges of human nature.

Delivering telegrams may be the major function of these bicycle mounties but they are also called upon to perform hundreds of other duties not in their rule book. It may be feeding pigeons, throwing rice at newly-weds, serving as a fourth at bridge, rescuing a woman secretary from a mouse, climbing a tree to rescue a cat, teaching bicycle riding, taking a chicken census, or buying a garter snake.

Cases of messenger bravery are numerous. One messenger grappled with a safe-robber, and, although slashed with a razor, held on to the man until the police arrived. Another dived under the ice to the bottom of a lake 18 feet deep and brought out a small girl.

Often the tracing of clues to make delivery possible requires time and mileage of a value far beyond the charge for the telegram. By boat, airplane, train, auto, motorcycle, bicycle, horseback or on foot, in rain, snow, storm, flood, earthquake, these boys go on night and day, refusing to recognize any odds against them. Each task is regarded as a challenge to their ability. One boy climbed a flagpole to deliver a message.

Because careful sales clerks soon become experts at deciphering poor chirography the cases are few in which delivery is impossible due to illegible handwriting on the original telegram.

Night letters and night messages acumulate at the rate of many thousands a night in the main office at New York. They are sorted and arranged in routes by special EMD (early morning delivery) force, and several hundred messages start out on these routes at 7 o'clock each morning and complete their deliveries before 9 a. m.

Approximately 50,000 boys are graduated each year from the great school of business contacts, personal service, and company training known as the Western Union messenger service. Imagine a gigantic grist mill into which is poured each year an army of boys, whose ages average 15, with no business experience and usually no objective in life, but selected from the highest type that can be attracted to the service. These boys are given a period of practical training, and function for a time as an important part of the intricate maze of the business world, and then emerge with a comprehensive knowledge of modern business, a fundamental groundwork of human character, and a thorough understanding of life's possibilities. It is a fixed policy of Western Union to give these boys every opportunity to get the right start toward business success.

More than a million American business men of today were at one time Western Union messengers.

The boys are encouraged to get as much education as possible. In New York City the Western Messenger School has an enrollment of 1,000 boys who attend classes in electric wiring, motor repairing, welding, typewriting, salesmanship, and other trades. To provide recreational facilities, arrangements are made with local Y. M. C. A.'s and other organizations. In some cities the messengers have basketball and baseball teams, and indulge in swimming, handball, and other athletics.

Self-reliance is one of the qualities developed in the boys. Their work of winding their way in and out of the thousands of places of business, searching out scattered homes with loyalty and determination, has earned high public commendation. Publishers especially appreciate prompt delivery service on deadline changes that help to make monthly magazines as authentic as daily newspapers in reporting the latest in current events. — Kablegram.

Evening Stars Easter Dance

EXPORT, Pa. — Evening Stars are taking this special opportunity to make this announcement. One of our major events of the year is taking place April 16, 1938. On this day we are sponsoring an Easter Dance which will be filled with fun and frolic for all who attend, as the famous Russ Dale will swing out his stirring melodies. Come out and step in rhythm with the rest of the high steppers. Let's see some of the handsome guys and gals of the Challengers, Pirates, Progressors, Panthers and Ramblers come out and show us the Big Apple and Susie Q, and that means you.

Don't be afraid to make your acquaintance once you get here. Everyone will be glad to meet you and help make your evening a success. Plenty of refreshments will be there to be served and when that thirst gets you there will be plenty of beer to cool you off. We'll knock us down and pick us up. We've got to tell you where this dance is to be held. It's at the Export Polish Hall located along the Wm. Penn Highway near the Westmoreland Coal tipple. The date, April 16. The music, Russ Dale. The time, 8:30 p. m. And let's not forget the admission 25c to all. So get off your high horse and come to Export.

The Secret Th

— — —

EXPORT, Pa. — The dance schedule for April 16, 1938, at Export Polish Hall is drawing near folks and don't forget to keep the date open. Put it in your memorandum, so it will not slip your mind. This is how to remember:

Ask yourself this question. Where am I going to spend the evening of April 16?

Oh, yes, a dance at Export Polish Hall held by Evening Stars—a good orchestra is hired for that evening. What orchestra? Russ Dale and his boys. Don't forget to come and hear him. We welcome all far and near lodges to our Easter Dance.

Date is April 16 at Export Polish Hall. Don't forget it, folks!

Olga Nov